

Список використаних джерел

1. <http://www.npp-p.org.ua/>
2. Л. Альтгайм . Організаційні аспекти поєднання водного туризму та екскурсійних послуг у Тернопільській області. Львів, 2021. С.84.
3. <https://discover.ua/locations/nacionalnij-prirodnij-park-piratskij>
4. <https://osvita.ua/vnz/reports/ge>

ЕЛЕМЕНТИ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Непокупна Т. А.

tnepokupnaya@gmail.com

*кафедра політекономії Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка, м. Полтава*

Питанням соціальної відповідальності бізнесу приділяється значна увага як закордонними, так і вітчизняними теоретиками і практиками. Актуалізація такого дискурсу у наукових розвідках, аналітичних і публіцистичних матеріалах, тренінгах стимулює бізнеси практично впроваджувати у свою діяльність елементи соціальної відповідальності залежно від галузі, виду діяльності, ресурсів і навіть бажання відповідати одній з характеристик успішного підприємства майбутнього. Квінтесенція такого підприємства відображена у результатах дослідження IBM Global CEO Study та втілена у таких характеристиках: «hungry for change, innovative beyond customer imagination, globally integrated, disruptive by nature, genuine, not just generous» [1]. Остання характеристика безперечно стосується соціальної відповідальності бізнесу.

Соціальна відповідальність бізнесу є підсистемою у загальній системі соціально-економічних відносин та соціальної відповідальності інших суб'єктів – держави і людини. Соціальна відповідальність бізнесу, на думку доктора економічних наук, професора, заступника директора з наукової роботи НАН України Новікової О. Ф., містить такі структурні елементи: виконання зобов'язань перед державними органами влади (законодавчими та договірними), виготовлення якісних товарів та послуг, коректна поведінка на

ринку, достатній обсяг соціального пакету для найманих працівників, благодійність тощо [2].

Соціальна відповідальність бізнесу, окрім іншого може реалізовуватись за рахунок низки заходів, які сприятимуть задоволенню потреб суспільства на рівні, наприклад, територіальної громади. Зокрема, соціальна відповідальність у ресторанному бізнесі, окрім безпосередньої мети діяльності закладів харчування, означає піклування про добробут суспільства, про соціальну стабільність у громаді.

Є чимало варіантів підтримки ресторанним бізнесом місцевих громад. Ось деякі з них: співробітництво з некомерційними організаціями (наприклад, в Атланті, штат Джорджія, ресторани співпрацюють з некомерційними організаціями, які прагнуть подолати дитячий голод у США, переказуючи у визначений день тижня чи місяця відсоток від доходів бізнесу на благодійність; доходи ресторанів у ці дні підвищувались завдяки збільшенню продажів під час рекламної акції); використання у меню ресторанів місцевих інгредієнтів задля підтримки місцевих виробників; передача їжі у місцеві притулки та продовольчі банки, проведення святкових чи тематичних обідів для сімей, які не забезпечені їжею або мають нестачу їжі за рахунок фінансової підтримки – пожертвувань та ін. [3]. Наголошується, що реалізація пропонованих заходів призводить до економічної вигоди: більшої кількості бронювань місць у ресторанах, підвищення відвідуваності, а отже – доходів.

Ресторани можуть брати участь у благодійних заходах, надавати підтримку місцевим спільнотам, запускаючи програми допомоги нужденним, програми пожертвування продуктів харчування спільно з благодійними організаціями задля боротьби з голодом, програми допомог для дитячих будинків, лікарень тощо. Адже не є таємницею, що ресторани викидають на смітник овочі, хлібобулочні вироби, м'ясо та інші продукти харчування [4].

Аргументами підтримки ресторанами соціально вразливих верств населення називають такі: економія грошей платників податків, поява надлишку їжі у центрах пожертвування продуктів харчування дозволить нагодувати вивільненою їжею голодних тварин, перерозподіл їжі між регіонами планети, списання податків для ресторанів [4].

Однією з глобальних соціальних проблем сучасності є голод. Ця соціальна проблема загострилася в нашій країні і набула нових форм після початку воєнної агресії РФ щодо України у лютому 2022 р. Гуманітарна криза характеризується обмеженістю або відсутністю доступу до засобів для існування, недоїданням сотень тисяч українців серед яких чимало дітей. В Україні існують благодійні організації, які збирають та розподіляють продовольчу допомогу посеред українців у найбільш постраждалих він воєнних дій регіонах. Так, Ukrainian Food Foundation – це благодійна організація, некомерційний банк харчування в Україні, який зібрав і розповсюдив мільйони страв, тонни засобів особистої гігієни та багато ліків з моменту свого створення [5]. Ukrainian Food Foundation і надалі збирає їжу для допомоги нужденним в Україні, перенаправляючи надлишки продуктів харчування від виробників, роздрібних торговців та міжнародних організацій, які жертвують

продовольство, для найбільш уразливих верств населення України: малозабезпеченим та багатодітним сім'ям з дітьми, сиротам, молоді з обмеженими можливостями, матерям-одиначкам, людям похилого віку, медичним працівникам, людям з порушеннями слуху, мови та іншими вадами [5].

Вважаємо, що у вищих навчальних закладах, в яких проводиться підготовка спеціалістів у галузі туризму, необхідно формувати підприємницьку компетентність зі знанням і розумінням необхідності несення соціальної відповідальності туристичного бізнесу у цілому, і ресторанного зокрема. Також необхідно з'ясувати ставлення вітчизняних підприємців, які працюють у ресторанному бізнесі, до елементів соціальної відповідальності та проаналізувати їхню безпосередню участь у заходах підтримки їжею, харчуванням нужденних не лише під час воєнних дій на території України, але і у мирний час.

Список використаних джерел

1. The Enterprise of the Future: IBM Global CEO Study. URL: <https://robertoigarza.files.wordpress.com/2008/09/rep-the-enterprise-of-the-future-telecom-industry-ibm-2009.pdf>
2. Діагностика стану і перспектив розвитку соціальної відповідальності в Україні (експертні оцінки): монографія / О. Ф. Новікова, М. Є. Дейч, О. В. Панькова та ін.; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Донецьк, 2013. 296 с. URL: https://iie.org.ua/wp-content/uploads/monografiyi/2013/2013_mono_Novikova_Deych_Pankova.pdf
3. Caroline Cox. 5 Ways Restaurants Can Support Their Local Communities. URL: <https://tripleseat.com/blog/5-ways-restaurants-can-support-their-local-communities/>
4. Kyle Cassaday. Why should restaurants donate leftover food? URL: <https://www.linkedin.com/pulse/why-should-restaurants-donate-leftover-food-kyle-cassaday>
5. Ukrainian Food Foundation. URL: <https://www.foodfoundation.com.ua>

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ У ОСВІТНЮ ДІЯЛЬНОСТІ УСТАНОВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

Н. А. Пустовіт

natali_eco@ua.fm

Н. В. Гудкова

ngudkova@gmail.com

кафедра методології освіти для сталого розвитку Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління, м. Київ

Цілі, пов'язані з освітою і формуванням нового ставлення до природи, займають провідні місця у національних документах. Важливу роль у цьому контексті відіграють установи природно-заповідного фонду, які здійснюють екологічну освітньо-виховну роботу з різними верствами населення на основі відповідного Положення [1]. Однією з популярних форм освітньо-виховної роботи установ ПЗФ є екскурсії, спрямовані переважно на надання громадянам природничої, екологічної інформації. Але інформація автоматично не призводить до зміни поведінки людей. Для цього необхідні спеціальні